

Slimme meters moeten leren wat privacy is

"Slimme" meters leveren meer gedetailleerde informatie over water- en energieverbruik, ook op afstand. De voordelen ervan zijn duidelijk: zo moet onder andere de meterstand niet meer ter plaatse opgenomen worden en kan het aanbod veel preciezer worden afgestemd op de behoeften van de consument. De invoering van slimme meters kadert in het Europese energiebeleid, met een reglementering die sinds 1996 in drie fasen werd verfijnd om te komen tot meer energiebesparing en energie-efficiëntie. Omdat de slimme meters zeker kunnen bijdragen tot deze doelstellingen, ziet de Privacycommissie dan ook het nut in van de invoering ervan.

Slimme meters hebben precies door hun "intelligente" werking een grotere privacy-impact dan de huidige analoge tegenhangers. Complexere gegevensstromen tussen meer actoren worden mogelijk gemaakt, en er zal meer inzicht zijn op het verbruik van een bepaalde consument. Voorzichtigheid is dus geboden. De Groep 29, het overkoepelende Europese orgaan van alle Europese privacycommissies, heeft daarom reeds een advies (http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2011/wp183_nl.pdf) uitgebracht over het gebruik van slimme meters. De aanbeveling (link naar aanbeveling) die de Privacycommissie recent heeft gepubliceerd over dit onderwerp, bevat dezelfde aandachtspunten voor de betrokken actoren.

Meer in het bijzonder wil de Commissie de aandacht vragen voor:

- eenduidige opgave van de (mede)verantwoordelijke(n) voor de verwerking van de meetgegevens;
- toestemming van de consument om de meetgegevens te verwerken;
- precieze aanduiding van de doeleinden van de verwerking;
- transparantie over nieuwe functies van de slimme meters, zowel naar de consument toe als naar de overheidsdiensten die waken over de toepassing van de reglementering, en groen licht van beide partijen voor de nieuwe functies in gebruik worden genomen;
- proportionaliteit: er mogen niet méér gegevens worden verzameld dan nodig voor de vooropgestelde doeleinden;
- bewaring van de gegevens: de gegevens mogen niet langer worden bewaard dan nodig voor de vooropgestelde doeleinden;
- recht van toegang en verbetering: de consument moet de verzamelde gegevens kunnen consulteren en indien nodig kunnen laten verbeteren;
- veiligheid: door het grotere aantal gegevensstromen stijgt ook het risico op ongeoorloofde toegang tot de gegevens en gegevenslekken. Een verhoogd beveiligingsniveau is dus absoluut noodzakelijk.

Deze basisbeginselen wat privacy- en gegevensbescherming betreft, moeten een integraal deel uitmaken van de kosten-batenanalyse die aan de systematische invoering van slimme meters voorafgaat. De Privacycommissie zal hieraan dan ook haar actieve medewerking verlenen, zodat de water- en energiemeters van de toekomst behalve intelligent ook privacyvriendelijk zullen zijn.